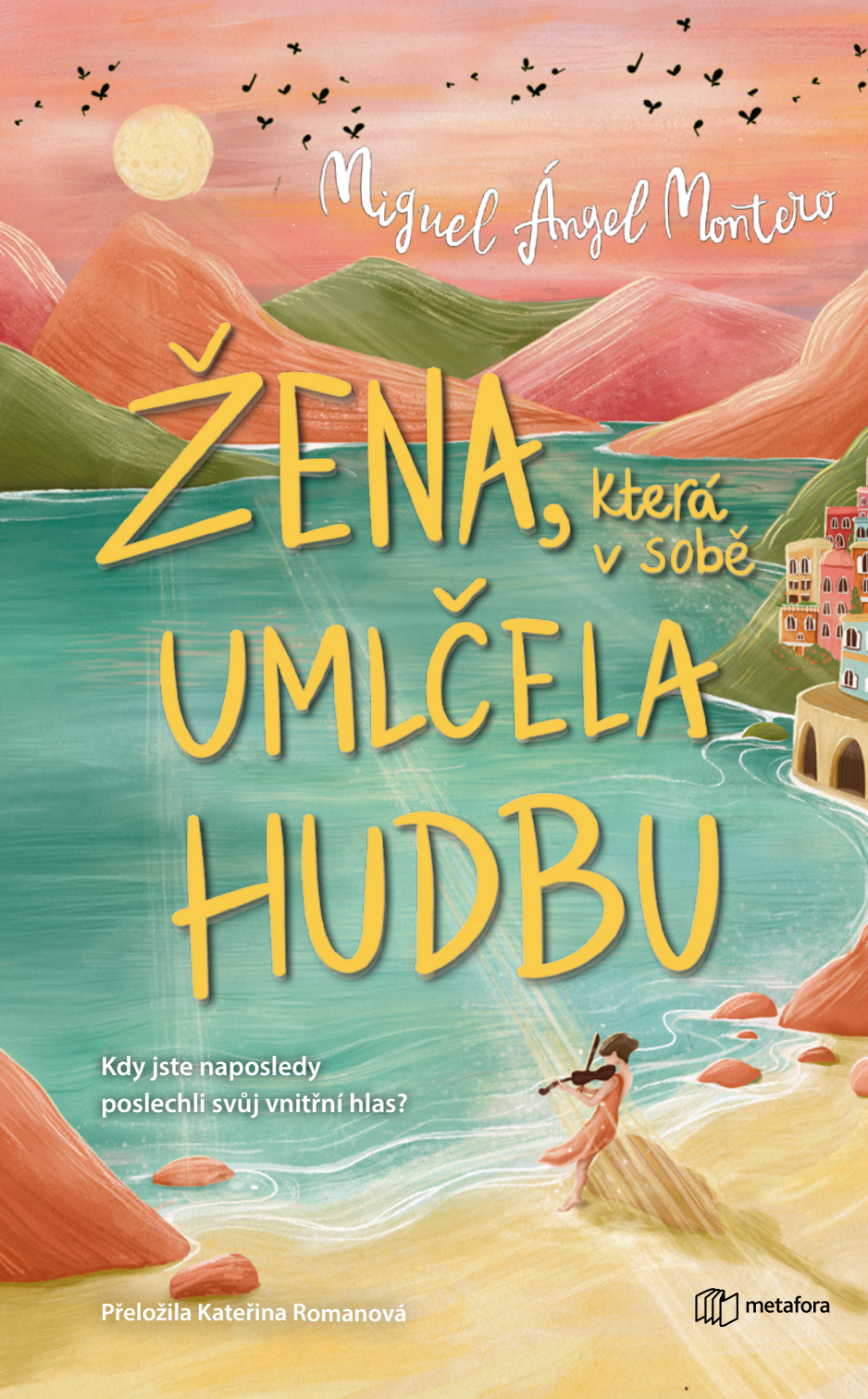

Miguel Ángel Montero

ŽENA, která v sobě UMLČELA HUDBU

Kdy jste naposledy
poslechli svůj vnitřní hlas?

Přeložila Kateřina Romanová

 metafora

Ukázka z knihy:

„Chceš slyšet vtip?“

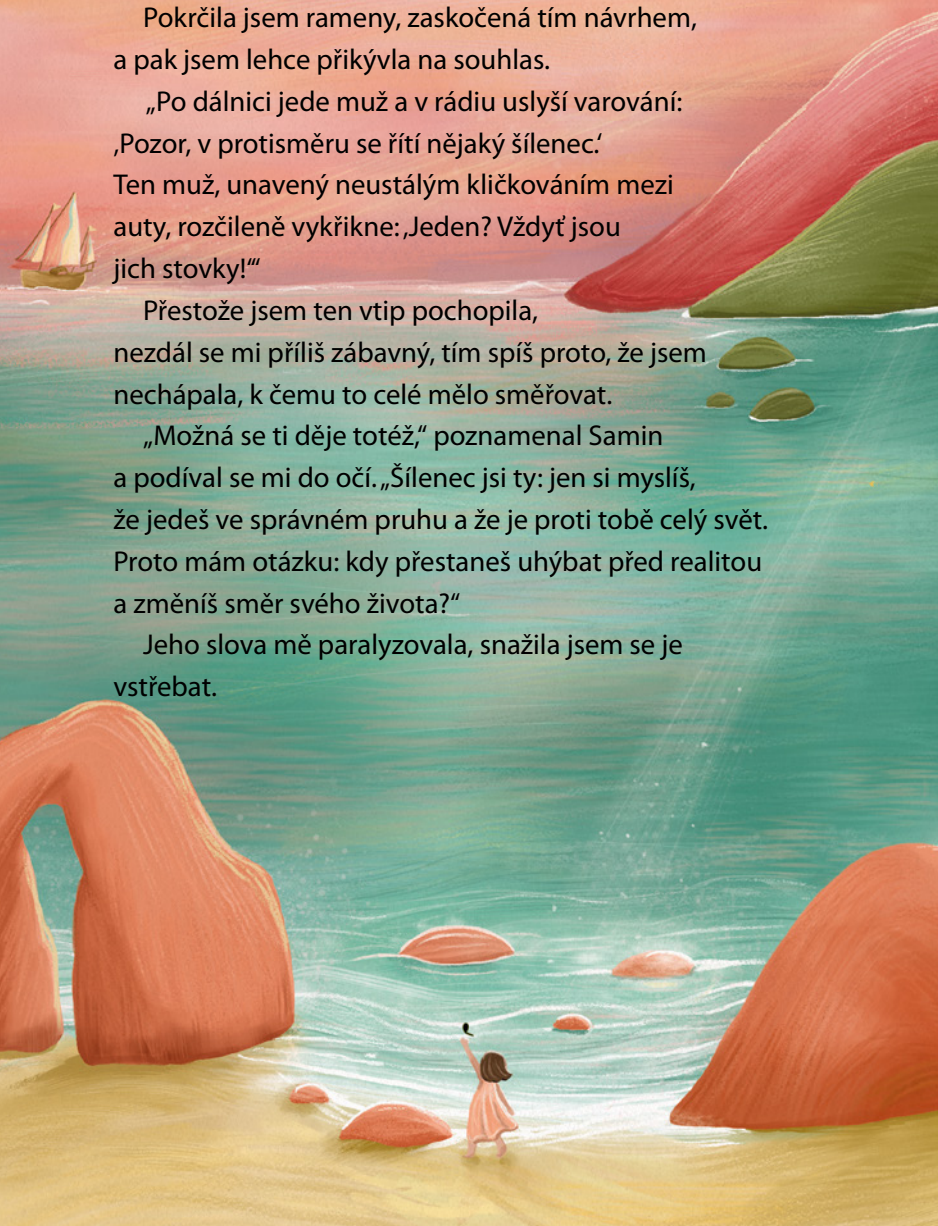
Pokrčila jsem rameny, zaskočená tím návrhem, a pak jsem lehce přikývla na souhlas.

„Po dálnici jede muž a v rádiu uslyší varování: ‚Pozor, v protisměru se řítí nějaký šílenec!‘ Ten muž, unavený neustálým kličkováním mezi auty, rozčileně vykřikne: ‚Jeden? Vždyť jsou jich stovky!‘“

Přestože jsem ten vtip pochopila, nezdál se mi příliš zábavný, tím spíš proto, že jsem nechápala, k čemu to celé mělo směřovat.

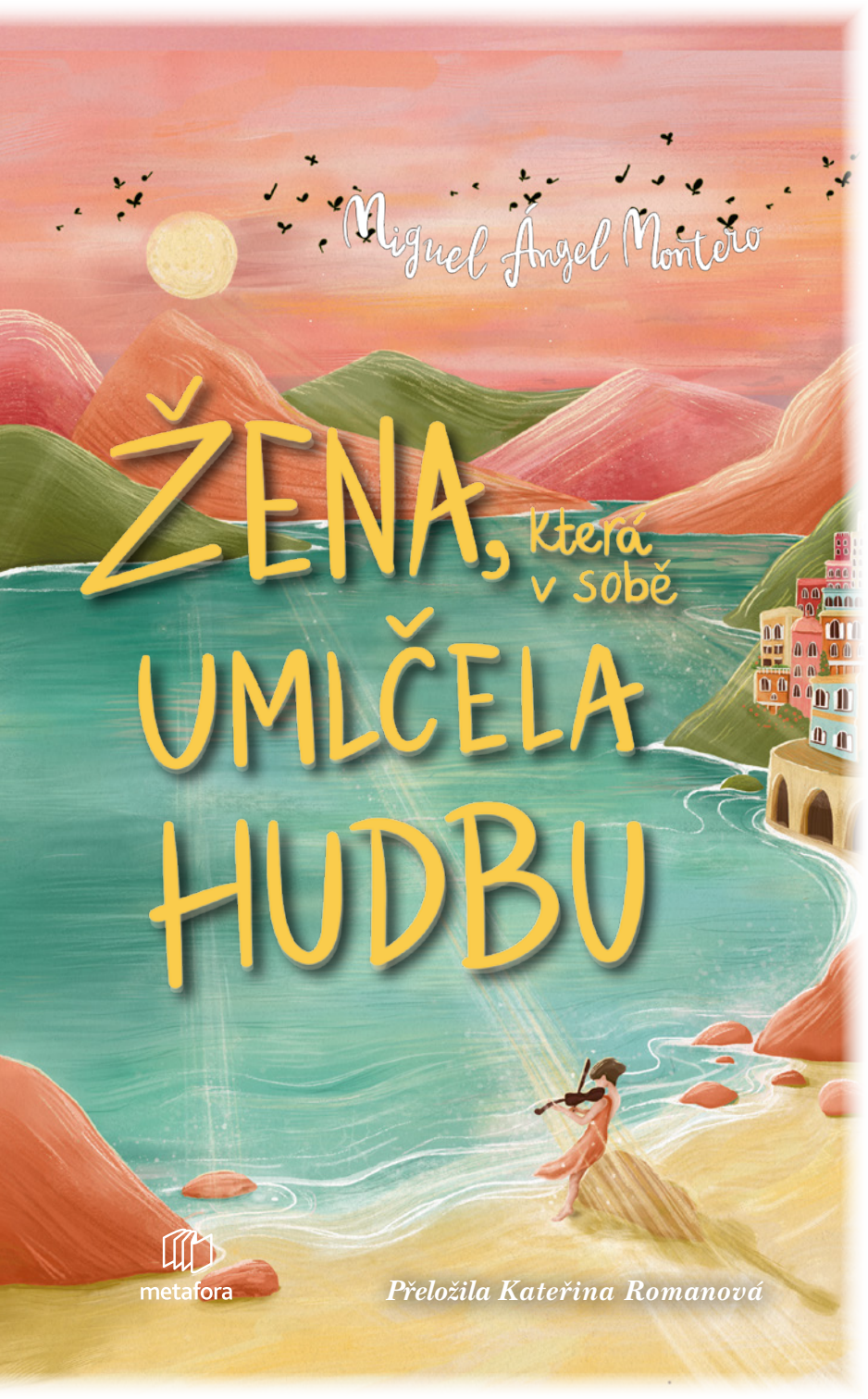
„Možná se ti děje totéž,“ poznamenal Samin a podíval se mi do očí. „Šílenec jsi ty: jen si myslíš, že jedeš ve správném pruhu a že je proti tobě celý svět. Proto mám otázku: kdy přestaneš uhýbat před realitou a změníš směr svého života?“

Jeho slova mě paralyzovala, snažila jsem se je vstřebat.

**Žena, která v sobě
umlčela hudbu**

Miguel Ángel Montero

ŽENA, která v sobě UMLČELA HUDBU

metafora

Přeložila Kateřina Romanová

La mujer que apagó su música

© 2025, Miguel Ángel Montero

© 2025, Penguin Random House Grupo Editorial, S. A. U.

All rights reserved

No part of this book may be used or reproduced in any manner for the purpose of training artificial intelligence technologies or systems. This work is reserved from text and data mining (Article 4(3) Directive (EU) 2019/790)

Czech translation copyright © Grada Publishing, a. s., 2026

Translation © Kateřina Romanová, 2026

ISBN 978-80-271-8732-4 (ePub)

ISBN 978-80-271-8731-7 (pdf)

ISBN 978-80-247-2325-9 (print)

*Mé matce,
jež zkomponovala mé první tóny*

*Vytouženého života nelze dosáhnout
povalováním na gauči;
když nic neuděláme, nic se nestane.*

Miguel Ángel Montero
Muž, který se bál žít

Vylezla jsem ze sprchy s očekáváním, že mě čeká další příšerný týden. Zabalila jsem se do osušky a před zrcadlem si začala česat své dlouhé vlasy. Když jsem zvedla ruku, osuška sklouzla na podlahu a v zrcadle se objevil odraz mého nahého těla. Už dlouho jsem se tak neviděla a obraz, který se mi naskytl v zamlženém skle, mě zasáhl. Byl ošklivější, než jak jsem si ho pamatovala.

Moje kdysi pevná prsa se propadla volným pádem směrem k břichu a popírala pružnost mé kůže. Oběma rukama jsem uchopila svůj plovací kruh z tukových záhybů a naklonila se, abych si ho lépe prohlédla. Nebylo pochyb, že se zvětšil.

Váha by mi to mohla potvrdit, ale bylo to opravdu nutné? Nemusela jsem se vážit, abych věděla, že před lety jsem si mohla mezi prsty stisknout jen nepatrný kousek kůže.

Kdy jsem se o sebe přestala starat? Nemohla jsem si vzpomenout, jak to začalo. Asi to bylo postupné, nikdy jsem si neřekla „ode dneška na všechno kašlu“. Byla to pozvolná proměna, během níž jsem si přestala sama sebe vážit, a zbytek na sebe nenechal dlouho čekat: záchvatovité přejídání, kouření, pití a povalování se na gauči.

Zpočátku jsem si byla toho úpadku vědoma, ale neodvrátila jsem ho a nechala ho postupovat. Myslela jsem si, že jsem mladá a že to nevádí, že na to, abych se o sebe starala, budu mít dost času později.

Raději jsem přehlížela realitu a ospravedlňovala své prohřešky tím, že jsem se přesvědčovala, že neexistuje řešení. Měla jsem pocit, že je příliš pozdě na změnu, a pokračovala jsem v tom, co se mi právě zachtělo, s výmluvou, že život je příliš krátký. Tak jsem se dostala do žalostné situace, kdy jsem se, aniž bych si toho všimla, ocitla před zrcadlem, pozorovala svůj příšerný odraz a ptala se sama sebe, kdy jsem to vlastně vzdala.

Ano, myslím, že se to stalo právě takhle.

Musela jsem se rychle obléknout, protože jsem měla jako vždycky málo času. Ze skříně jsem vytáhla modré džíny, po nichž jsem sahala nejčastěji, a černou blůzu, jež byla jednou z mála, které mi ještě padly – byla těsná, ale zatím jsem ji oblékla. Kdybych snídala, přišla bych pozdě, ale nemohla jsem jít do práce s prázdným žaludkem. Do misky jsem nalila mléko, obrátila do ní krabici cereálií a přidala pár muffinů, které jsem rozdrolila prsty. Poté, co jsem ten koktejl zhltila, odlomila jsem si na cestu kousek koláče.

Pracovala jsem jako servírka, kuchařka nebo cokoli jiného, co bylo zrovna potřeba, v baru nedaleko. Bylo to asi deset minut chůze a ta procházka byla jediným cvičením, které jsem dělala, spíše však kvůli nedostatku parkovacích míst než z vlastní vůle. Zdálo se to jako krátká vzdálenost, ale vždy, když jsem dorazila, musela jsem si sednout na práh vedlejšího vchodu, abych se trochu vydýchala, než vstoupím dovnitř. Jako obvykle jsem si zapálila cigaretu v naivní víře, že mi pomůže zmírnit únavu.

Byla to poslední cigareta a to mě znervózňovalo. Znamenalo to, že si zase budu muset koupit nové. Ovšem vzhledem k cenám cigaret jsem si nemohla dovolit dvě krabičky denně a musela jsem kouření trochu omezit, pokud jsem chtěla vyjít do konce měsíce.

Pravou nohou jsem zašlápla cigaretový nedopalek. Nastal nejhorší okamžik dne, nebo lépe řečeno týdne, protože navíc bylo pondělí. Přijít do práce pro mě bylo utrpením: znovu vidět tvář svého šéfa, poslouchat stále zákazníky, kteří tam vysedávali celou otvírací dobu, obsluhovat tytéž stoly, vařit ve stejné kuchyni – zkrátka dělat pořád to samé.

Podívala jsem se na hodinky a zjistila, že mám dvacet minut zpoždění. Jako obvykle, když jsem stála před těmi dveřmi, jsem zaváhala, jestli jimi mám projít, nebo se otočit a vrátit se domů.

Odolala jsem pokušení a jako vždy zvolila první možnost, stejně jako poslední dva roky, kdy jsem s tím nutkáním bojovala.

„Jdeš pozdě, Alicie!“ vyštěkl Matías, jakmile mě uviděl.

„Byla zácpa,“ odvětila jsem jízlivě.

„No, tak si obleč zástěru. A fofrem.“

Začít ráno řečmi mého šéfa bylo jako dostat kopanec do zadku. Nesnášela jsem tón jeho hlasu, jeho „rady“, jeho varování... jeho dech. To mě odpuzovalo nejvíc – ten odporný zápach, který se mu linul z úst. Snažila jsem se při konverzaci udržovat odstup, ale on si ho rád zkracoval a mluvil ke mně z pouhých pár centimetrů, jako bych byla hluchá.

Zajímavé je, že jeho vztah k ostatním dvěma číšníkům byl úplně jiný – k nim se choval mnohem vlídněji, žádal je o věci s taktem, žertoval, a hlavně na ně nebyl tak protivný.

I když to bylo pochopitelné, vezmeme-li v úvahu, že jedním z nich byla Gabriela se svým falešným úsměvem, jako by jí snad někdo platil za to, že se tváří šťastně. Dvacetiletá slečinka s nepřehlédnutelnými fyzickými přednostmi, vždy dokonale upravená, s blůzou stejně přiléhavou jako ta moje, ovšem s odlišným efektem, což neuniklo pozornosti stálých zákazníků, kteří se kolem ní shlukovali u baru. A ke všemu měla v sobě tu sladkou nevinnost, která jako by ji zbavovala odpovědnosti. Nedělala totiž chyby, jen se občas spletla – a já jsem pak musela vše napravovat, když nepochopila objednávky nebo si vyžádala špatné jídlo.

A pak tu byl Marcelo, kterému chybělo už jen to, aby šéfovi vlezl do zadku. Celý den se mu podbízel: „Nebojte se, hned tam jdu“, „samozřejmě, to je to nejmenší“, „jak si přejete“. Zkrátka poslušný psíček.

Já jsem byla ta poslední a starala se hlavně o kuchyni, což znamenalo, že jsem schytávala všechny nadávky a žádné pochvaly. Když se jídlo povedlo, byla to samozřejmost – a když se nepovedlo, byl to konec světa.

Ačkoli v poslední době, vzhledem k četnosti našich sporů, bylo jedno, jestli se mi něco povedlo nebo ne, vždycky to skončilo hádkou. Veškerý respekt, který Matíasovi projevovali moji kolegové, jsem já už dávno ztratila. Čím dál méně jsem dokázala udržet jazyk za zuby, odpovídala jsem mu pohrdavě a svou neúctu jsem nijak neskrývala.

V jedenáct dopoledne, když už skončila doba snídání, jsem opustila kuchyň a z automatu v lokálu vytáhla krabičku cigaret, což neuniklo pozornosti mého osobního strážce.

„To už zase kouříš?“ zeptal se Matías.

Odfrkla jsem si.

„Nejenže si ničíš zdraví, ale navíc musím snášet, jak ztrácíš čas svými neustálými přestávkami.“

„Podotýkám, že je to poprvé, co jsem si dala pauzu,“ namítl jsem.

„Jestli to takhle půjde dál, budu ti za chvíli děkovat i za to, že přijdeš pozdě a odpracuješ dvě hodiny v kuse,“ vyčítal mi.

Já jsem to však ignorovala, zamířila ke dveřím a nechala toho příšerného otravu za sebou. Vydala jsem se za jediným společníkem, který mi neležel na nervy: vedlejším prahem, který na mě čekal a nabízel mi oporu. Zapálila jsem si cigaretu a vložila si ji mezi rty,

zhluboka jsem potáhla a následně dlouze vyfoukla kouř, což mi přineslo úlevu, zbavilo mě stresu, jenž ve mně Matías vyvolával, a dopřálo mi pár minut klidu.

Po této posilující přestávce jsem se vrátila do kuchyně, připravená na nejhorší část směny. Musela jsem připravit obědové menu, aby ve dvě hodiny odpoledne, až si dělníci ze stavby na rohu udělají přestávku, bylo vše připraveno, neboť na jídlo měli jen hodinu a s podáváním se nesmělo otálet.

Doba kolem podávání jídel byla bezpochyby nejnapjatější, protože jsem musela dávat pozor jak na svou práci, tak na práci ostatních.

„Kam se poděla Gabriela?!“ vyštěkla jsem.

Štvalo mě čekat s talířem v ruce, až si ho přijde vyzvednout.

„Uráčila by ses přijít?! Chladne ti tu rýže!“ zavolala jsem ještě hlasitěji.

„Buď tak laskavá a nekřič, zákazníci nemusí vědět, co se děje v kuchyni,“ požádal mě Matías a rozhodil rukama.

„Jako vždy to bude na mě!“ postěžovala jsem si a vztekle jsem mrskla talíř na pult. „Neboj se, nedozví se to, protože já už nehodlám vylézt z kuchyně. Jestli jídlo přijde studené nebo pozdě, není to můj problém,“ odsekla jsem a vztekle se vrátila na své místo.

K tomu všemu se během té chvilky připálily brambory, což můj hněv ještě více rozdmýchalo.

„Proč se vůbec snažím?! Udělejte si to sami,“ pokračovala jsem ve svém výlevu, zatímco jsem odstavovala

pánev z plotny. „A k tomu mi ještě říká, ať nekřičím... Budu křičet, kdy se mi zachce!“ hulákala jsem, aby mě slyšeli po celém baru.

Z lednice jsem vytáhla láhev červeného vína, nalila jsem si sklenici až po okraj a vyprázdnila ji do krku stejně rychle, jako jsem ji naplnila. Byla jsem otrávená, napjatá a podrážděná. Když jsem si nemohla zapálit, musela jsem se uchýlit k jiné alternativě, abych se uklidnila.

Kolem půl čtvrté odpoledne byla práce prakticky hotová a to se projevilo na mé náladě, která se po dosavadním napětí trochu uvolnila. Už jsem musela jen vytřít, uklidit... a vypadnout.

Našla jsem si také chvilku na jídlo. Nabídka byla docela pestrá, protože jsem si mohla vybrat z toho, co zbylo z připravených pokrmů. Od snídaně jsem byla o hladu, takže jsem vzala zavděk čímkoli. A tak jsem se do toho pustila a jedla, co mi přišlo pod ruku: pár vrácených kroket, zbylý sendvič s vepřovou panenkou, trochu šunky a sýra... a zvláštní pozornost jsem věnovala samozřejmě dezertům.

S nacpaným žaludkem jsem sklidila použité nádobí a kuchyňské náčiní, vytřela, sundala si zástěru, mrskla ji na pracovní desku a rychle jsem se vzdálila z toho příšerného místa směrem k východu.

„Tak si tady zůstaňte. Zase zítra,“ prohlásila jsem.

„Přišla jsi jako poslední a odcházíš jako první,“ poznamenal Matías, aby měl jako vždycky navrch.

Namísto odpovědi jsem za sebou při odchodu pořádně práskla dveřmi.

Na ulici jsem konečně mohla volně dýchat, a především si pořádně potáhnout z cigarety, zatímco jsem kráčela na místo, které jsem měla nejraději – tedy spíše jediné místo, které jsem měla, protože můj život se odehrával jen mezi prací a domovem. Neměla jsem prakticky žádný společenský život. Nahrazovala jsem si ho tím, že jsem se připojovala k životům ostatních. I když k tomu nebylo nutné chodit ven – stačil mi totiž mobil, abych se mohla bavit příspěvky, příběhy a statusy jiných lidí.

Vešla jsem do vstupní chodby a stiskla tlačítko výtahu, ale ten se ani nehnul. *To mi ještě scházelo, šplhat po schodech do třetího patra*, pomyslela jsem si rezignovaně.

Do bytu jsem dorazila udýchaná a totálně vyšťavená. Zamířila jsem rovnou do koupelny, neboť jsem netoužila po ničem jiném než po osvěžující sprše, která by smyla pot z mého těla. Když jsem vylezla, stáhla jsem si vlasy gumičkou, navlékla si pyžamo a zamířila do obývacího pokoje, kde jsem se z posledních sil svalila na pohovku.

Nedá se říct, že jsem si zdřímla, spíš jsem ztratila vědomí až do sedmi večer – na to, abych si nastavila budík, jsem ho až moc nenáviděla. Probudila jsem se s vyschlými ústy. S obrovským úsilím se mi podařilo se posadit. Dopotácela jsem se k ledničce, abych si dopřála plnou sklenku vína, a pak se vrátila k pohovce, abych znovu zaujala svou oblíbenou polohu na zádech.

Paradoxní bylo, že čím víc jsem odpočívala, tím unavenější jsem byla. Považovala jsem to za normální, protože čím víc jsem jedla, tím větší jsem měla hlad,

a čím méně jsem dělala, tím méně se mi do toho chtělo. Můj denní režim se skládal z automatických pohybů, které vyžadovaly jen minimální námahu, jako třeba přejíždění ukazováčkem po displeji mobilu, což jsem ovládala opravdu dokonale.

Když jsem ještě bydlela v Madridu, aspoň občas jsem si vyrazila s kolegyněmi z práce a víno popíjela venku, ale od té doby, co jsem se vrátila do téhle nudné díry, kde chcípl pes, mě ovládla sociální fobie a odmítala jsem jakoukoli interakci. Všichni mi lezli na nervy.

Netoužila jsem po kontaktu s lidmi, ledaže by to bylo přes obrazovku, z bezpečné vzdálenosti a anonymně. Hrála jsem si na zvědavou pozorovatelku a předstírala, že kritizuju, závidím nebo soudím životy ostatních, místo abych se věnovala tomu svému. Hledala jsem venku to, co jsem nenacházela uvnitř, hledala jsem záchvěv emocí ve vnějších zážitcích, protože jakýkoli jiný život mi připadal zajímavější.

Hladové kručení mého žaludku mě upozornilo, že je čas na večeři, a tak jsem se vydala svou obvyklou trasou do kuchyně, protože jediné, co mě dokázalo přimět k pohybu, byly základní fyziologické potřeby.

Otevřela jsem ledničku a zvažovala možnosti, jež se mi nabízely – váhala jsem mezi mraženou pizzou a plněným kuřetem v balení s omáčkou a bramborami, které stačilo jen chvíli ohřát v mikrovlnce. Tuhle variantu bylo těžké překonat: pár minut a mohla jsem jíst. V baru jsem trávila příliš mnoho času vařením, než abych v tom pokračovala i doma. Mikrovlnka

a hotová jídla byly bezpochyby dva velmi nedoceněné vynálezy.

Vrátila jsem se na pohovku a zapnula televizi. I když se obrazovka zvětšila, obsah se příliš nezměnil: neznámí lidé ve studiu diskutovali o životech jiných a dopodrobna rozebírali jejich neúspěchy či úspěchy, které se jich vůbec netýkaly.

Uchýlila jsem se do absurdní spirály morbidního, zvrhlého pozorování a rozptylovala se tím, že jsem překrývala monotónnost své vlastní existence, dokud noc nepostoupila a tlak na hrudi mě nezačal znepokojovat. Pocítila jsem mírnou úzkost, která mi připomněla, že nastal čas odebrat se do postele a zůstat skutečně o samotě, bez společnosti jiných životů, jež by zmírnily prázdnotu toho mého.

Jen v noci jsem odkládala obrannou zbroj, kterou jsem nosila přes den, a odhalovala svou křehkost, zatímco jsem snášela drtivou tíhu ticha.